

לענין קדשים אין הבדל שבין זה וכין זה אין ראוי לזריקה, ולפיכך לא הביא הר"מ את זה. ויש ראייה לזה ממשנה פסחים אם שחט לפסח קודם לתמיד ממרס ברמו עו שישחוט ויזרוק דם התמיד, ולמה צריך למרס בכדי שלא יקרוש הרי דם קרוש כשר לזרוק כיון דלא כתיב "וקבל" כמו כחטאות הפנימיות. ואפשר לחלק בין פסח מפני שיכולים לעשות השפיכה וצריך שיהיה ראוי לשפיכה וצ"ע בכל זה.

בענין שלוח מחנות

והנה בענין זה ראיתי את ה"יראים" שהקשה על הספרי בדברים פרשה כי תצא "איש כי יהיה טמא מקרה לילה" כתוב בספרי: "איש" למעט קטן. והקשה, למה גרע קטן מכלים טמאים המכניסין למקדש חייב מלקות ולמה גרע קטן? ותירץ שגזירת הכתוב שהתורה מיעטה אפילו מדין כלים ואין דין שילוח בקטן כלל. וקשה מאוד עליו הרי בספרי פרשה נשא: "מזכר ועד נקבה תשלחום" אחד גדולים ואחד קטנים כמשמע. מפורש יוצא דיש דין שילוח בקטן? ונ"ל דאפשר לחלק לפי דברי ספר המצוות במל"ת ע"ז ע"ח דלענין טומאת מקדש כתב: שהזהיר כל טמא להכנס במקדש וכל שדומה לו לדורות. ואח"כ מביא הספרי, באמרו יתעלה "ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ" הא כיצד — על רחיצת גופו ענוש כרת ועל כבוס בגדים בארבעים. שזה דין של הכנסת כלים טמאים למקדש ושם מיירי בטומאת מקדש ועל זה יש ריבוי שעל כלים טמאים יש איסור הכנסה למקדש. אבל בל"ת ע"ח כתב: והכתוב הבא על לאו זה "איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה לא יבא אל תוך המחנה". שזה הולך על מחנה לוויה. א"כ יכול להיות שאין טומאת כלים במחנה לוויה להכניס שם מפני ששם כתוב "איש" דוקא על ביאת אדם טמא יש איסור. ולא על הכנסת כלים טמאים. ולפי שהסברנו יוצא כיון שהרמב"ם בדין מחנה לוויה, לא מביא כלים טמאים משמע שאין איסור הכנסת כלים טמאים במחנה לוויה. וכזה מתורץ דכפרשת נשא מדבר הספרי על מחנה שכינה וכפרשת כי תצא על מחנה לוויה ודוק בכל זה.

והנה שיטת הר"מ בענין המכניס כלים טמאים בהל' ט"ו כתב המכניס שרץ וכיוצא בו במקדש או שהכניס אדם טמא למקדש — הרי זה חייב כרת שהרי טימא מקדש ה'. אבל הזורק כלים טמאים למקדש אפילו היו כלים שנגעו במת — פטור מן הכרת אבל חייב מלקות. שנא' "ואם לא יכבס וגו'" מפי השמועה למדנו על רחיצת גופו ענוש כרת ועל כיבוס בגדיו לוקה ארבעים. ובהל' י"ז: יראה לי שאינו לוקה אלא על בגדים שהן אב טומאה כגון

בגדים שנגע זה הטמא למת שהן אב הטומאה, אבל כגד שהיא ראשון — אם הכניסו למקדש אינו לוקה עליו, אבל מכין אותו מכת מרדות עכ"ל. והנה המ"ל הקשה על הכ"מ דקרא דאם לא יכבס באוכל נבילה כתיב דמטמא כגדים כשעת אכילתו, והבגדים הם ראשון לטומאה וכמבואר. ועלה דהאי קרא הוא דאמרינן בתו"כ "על רחיצת גופו ענוש כרת ועל כבוס בגדיו בארבעים", הרי מפורש שעל ראשון לטומאה מחויב מלקות ע"כ. והנה ראיתי להגאון ר' איסר זלמן שרצה לחרץ שבאמת מה שכתוב שאם לא כבס ולא רחץ גופו עונו ישא א"כ על טומאת גופו כתוב ענוש מפני שכתוב "עונו ישא". אבל לכבוס בגדיו הרי לא כתוב כלום, דעונו ישא מדבר על רחיצת גופו. אלא הפירוש שאם לא יכבס מיירי על הלאו שלא יטמאו את מחניהם דפרשה נשא. וא"כ יכול להיות שמיירי שנגע באמת במת ולא מיירי שנגע גופו בנבלה שהיו הבגדים ראשון. אבל ראיתי בפירוש הראב"ד על תו"כ באחרי מות שמפרש באמת שהלאו הוי מטעם דלא יטמאו את מחניהם, ומפרש באדם שנגע בנבלה. אבל זה לא קשה שלא הוי מטעם ד"לא יטמאו את מחניהם". אבל באחרי מות מדברים באדם שנגע בנבילה והבגדים נטמאו והוי ראשון לטומאה, אבל בעצם קושיה המ"ל יכולים לתרץ שמה שהרמב"ם פסק שאם נגע באדם שנטמאו במת אין איסור על הכלים זה דוקא בטומאה שבא מטומאה אחרת אבל באדם שנגע בנבלה שנטמא הבגדים הרי ראשון לא משום דנגע באדם אלא שכך דינו דלא הוי כי אם ראשון לטומאה. יכול להיות כאן שזה דין טומאה שלו ולא מטעם נגיעה — גם להרמב"ם יתחייב מלקות וצ"ע. בכל זה מדוקדק לשון הרמב"ם שמפרש כגון בגדים שנגע בהן זה הטמא, למת שמיירי כל ההלכה בנגיעת טומאה שצריכים לקבל מדבר אחר ודוק.

בענין קטורת חסרה

הנה הבריתא בכריתות דף ר': חיסר אחת מכל סמניה חייב מיתה. ומפרש רש"י: כי עייל ביהוה"כ, דכתיב "ואל יבא בכל עת אל הקודש וכו' ולא ימות בזאת יבא אהרן וכו'" מעייל קטורת דלא כהלכתה ביאה ריקנית הוא וחייב מיתה עכ"ל. והנה הקושיא ידועה על רש"י, עיין מ"ל פ"ג מביאת מקדש, שהרי הגמרא ביומא דף נ"ג מקשה: "וכיסה ענן הקטורת את הכפורת" הא לא נתן מעלה עשן או שחיסר אחת מסמניה חייב מיתה, ותיפוק ליה דקא מעייל ביאה ריקנית? כגון ששגג בביאה והזיד בהקטרה, רב אשי אמר כגון דעייל שתי הקטורות אחת שלמה ואחת חסרה על הביאה לא מחייב דקעייל שלמה, אהקטרה מחייב דמקטיר חסרה ע"כ. מפורש יוצא מגמרא שיש דין